

Strategija uvođenja e-učenja na Veleučilištu u Rijeci
za razdoblje od 2014.-2018.

Strategija uvođenja e-učenja na Veleučilištu u Rijeci za razdoblje od 2014.-2018.

Uvodno o e-učenju

Uspješno funkcioniranje svakog visokog učilišta u današnje vrijeme kad je nužna uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) u nastavnom procesu podrazumijeva promišljanje o razvoju nastavne djelatnosti u tim uvjetima. Strateška opredijeljenost visokoobrazovne ustanove u uvođenju informacijske i komunikacijske tehnologije u nastavu svakako je jedan od ključnih trenutaka koji uključuje izradu strateškog plana, odnosno Strategije uvođenja e-učenja kao ključnog dokumenta. Proces učenja i poučavanja koji se provodi uz uporabu nekog oblika informacijske i komunikacijske tehnologije, a s ciljem unaprjeđenja kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja naziva se e-učenje. Obzirom na zastupljenost i način uporabe IKT-a u nastavi razlikujemo nekoliko oblika e-učenja: od primjene osnovnih IKT alata u klasičnoj nastavi preko mješovite nastave (hibridni oblik) koja predstavlja kombinaciju klasične nastave u učionici i nastave uz uporabu naprednih mogućnosti IKT, pa do nastave koja je uz uporabu IKT organizirana u potpunosti na daljinu.

Upravo pojavnost pojedinih oblika uporabe e-učenja predstavlja okosnicu određivanja strukture i strateških ciljeva uporabe e-učenja na Veleučilištu u Rijeci.

U okvirima osiguranja i unaprjeđenja kvalitete obrazovanja i konačnih rezultata obrazovnog procesa učenja neupitna je važnost e-učenja. E-učenje može dati doprinos u svakodnevnoj organizaciji obrazovnog procesa obzirom na njegovu fleksibilnost po pitanju vremena i prostora te neograničenoj dostupnosti znanja i obrazovnih sadržaja. Primjenom e-učenja omogućava se kvalitetnija i jednostavnija komunikacija nastavnika i studenata te ih se potiče na aktivniju suradnju. Osim toga obrazovanje postaje dostupno studentima na udaljenim lokacijama, studentima s invaliditetom, stranim studentima, te time e-učenje omogućava i veću dostupnost obrazovanja i povećava postotak visokoobrazovanog kadra uopće. Primjena e-učenja mora se promatrati sa aspekta osiguranja i podizanja kvalitete postizanja ishoda obrazovnog procesa na način da omogućava stvaranje kvalitetnih stručnjaka sa sposobnostima cjeloživotnog učenja.

Opis stanja e-učenja na Veleučilištu u Rijeci do 30.9.2013.

Razvoj e-učenja na Veleučilištu u Rijeci započeo je još 2006. iako u to vrijeme nisu formalizirane procedure i osigurana podrška i centralna koordinacija prepoznata je važnost ovog oblika učenja i poučavanja.

Veleučilište u Rijeci u svojoj Strategiji razvoja za period 2008.-2013. definira i strateške ciljeve vezane uz uvođenje e-učenja potvrdilo i na taj način prepoznatljivost važnosti e-učenja u cjelokupnom nastavnom radu sa studentima. Veleučilište je postavilo sljedeći strateški zadatak:

Zadatak 1.24.: Kod najmanje 20% svakog studijskog programa Veleučilišta u Rijeci koristiti alate e-učenja.

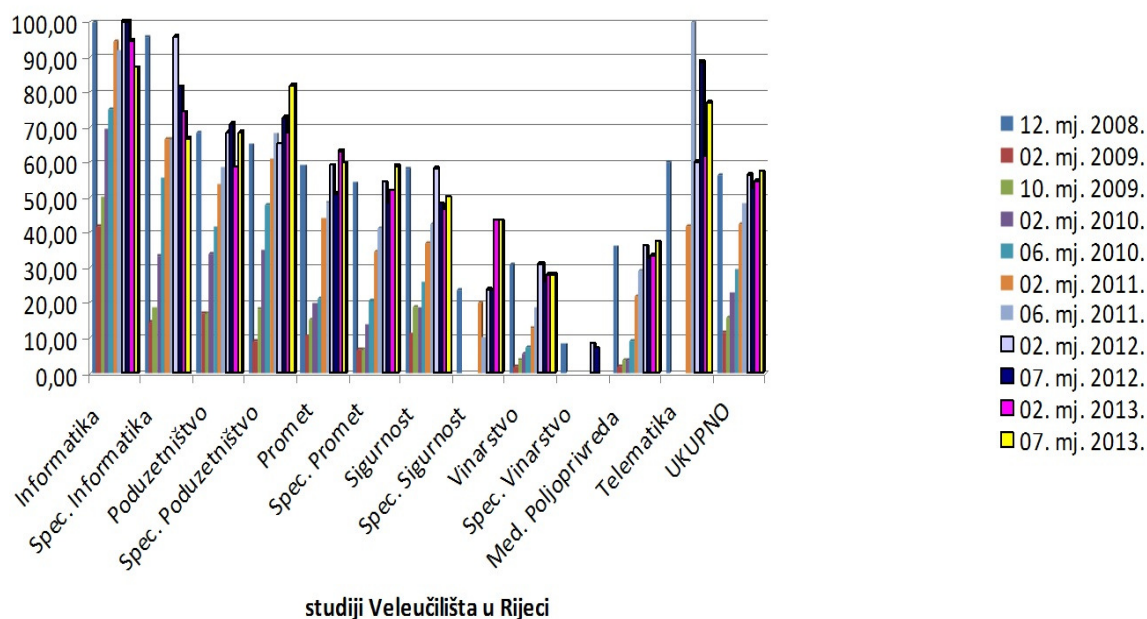
Uprava Veleučilišta u Rijeci tijekom proteklih nekoliko godina uputila je na stručno usavršavanje u organizaciji CARNet-a 4 nastavnika (E-Learning Akademija, ELA), a koju su upućeni nastavnici i uspješno završili. Od 2006. godine nekolicina nastavnika stručnog studija informatike samoinicijativno je pohađala online tečajeve u organizaciji CARNet-a vezane uz osposobljavanje u izradi i mentoriranju nastave u virtualnom okruženju. U veljači 2012. imenovan je povjerenik za e-učenje.

Na Veleučilištu u Rijeci za potrebe e-učenja koristi se sustav Moodle obzirom da ga koristi većina akademske zajednice u našoj zemlji, a i osigurana je podrška od strane CARNet-a. Za njegovo održavanje na Veleučilištu u Rijeci zadužen je webmaster zaposlen pri Odjeljku za informatiku. Osim sustava Moodle na web sjedištu www.veleri.hr postoji modul Nastavni materijali koji se također koristi za potrebe e-učenja.

Na Veleučilištu u Rijeci od osnutka primjenjuju se osnovni IKT alati u klasičnoj nastavi. Modul nastavni materijali na www.veleri.hr predstavlja jedan od načina praćenja tog oblika e-učenja kao i zastupljenosti korištenja tog oblika e-učenja po pojedinim studijima. Iz slike 1. je vidljivo u postocima zastupljenost po pojedinim studijima bilo stručnim ili specijalističkim programima.

Slika 1. Postotak objavljenih pomoćnih nastavnih materijala na modulu Nastavni materijali www.veleri.hr

Postotak objavljenih nastavnih materijala putem www.veleri.hr

Može se zaključiti da s godinama postotak dostupnih nastavnih materijala značajno raste što je vrlo pohvalno jer govori o visoko dostignutoj razini svijesti nastavnika Veleučilišta o koristi ovakvog oblika e-učenja u nastavnom procesu. Ukupni postotak objavljenih nastavnih materijala iznosi 57,37%.

Mješoviti (hibridni) oblik e-učenja primjenjuje se od 2009. u okviru stručnog i specijalističkog studija informatika. Od 2010. godine koristi se i na ostalim stručnim i specijalističkim studijima Veleučilišta. Pristup se temelji na kombinaciji klasičnih oblika nastave s nastavom koja se odvija u virtualnom okruženju za učenje i podučavanje. Ovaj oblik e-učenja još nije ostvario puni potencijal, ali predstavlja dobar temelj za donošenjem dokumenta *Strategija uvođenja e-učenja na Veleučilištu u Rijeci* kako bi se na organizirani način povećao postotak korištenja ovog oblika e-učenja.

Treći oblik e-učenja se ne koristi odnosno niti jedan kolegij se ne izvodi u potpunosti na daljinu (online).

Na Veleučilištu u Rijeci primjenjuje se e-učenje i ostvaren je strateški cilj da se *Kod najmanje 20% svakog studijskog programa Veleučilišta u Rijeci koriste alati e-učenja*. Međutim, gledajući odnos zastupljenosti pojedinih oblika e-učenja vidljiva je dominacija temeljnog oblika dok su drugi oblik (hibridni) i treći oblik (online) manje zastupljeni.

Misija Veleučilišta u Rijeci

Temeljna je zadaća Veleučilišta u Rijeci izobrazba stručnjaka usmjerenih prema budućem zvanju s naglaskom na praksi i pružanje stručnih znanja specifičnih za pojedino područje interesa.

Misija uvođenja e-učenja Veleučilišta u Rijeci

Sustavni pristup uvođenja e-učenja na Veleučilištu u Rijeci unaprijediti će kvalitetu nastavnog procesa i osigurati uključivanje svih dionika sustava u suvremene procese razvoja i cjeloživotnog učenja.

Vizija Veleučilišta u Rijeci

Veleučilište u Rijeci bit će centar izvrsnosti u bavljenju visokostručnim i znanstvenim radom na područjima tehničkih, biotehničkih i društvenih znanosti, koji provodi kvalitetno i učinkovito obrazovanje temeljeno na ishodima učenja i koncepciji cjeloživotnog obrazovanja.

Vizija uvođenja e-učenja Veleučilišta u Rijeci

Veleučilište u Rijeci bit će visokoobrazovna ustanova orijentirana prema izvođenju kvalitetne visokostručne nastavne djelatnosti na područjima tehničkih, biotehničkih i društvenih znanosti vođena definiranim ishodima učenja studijskih programa. Uvođenjem e-učenja u nastavni proces Veleučilište u Rijeci olakšati će i upravljanje pedagoško-didaktičkim promjenama u nastavnom procesu nastalim intenzivnijim korištenjem informacijske i komunikacijske tehnologije na tom području svog djelovanja. Informacijska i komunikacijska tehnologija uvoditi će se postupno u nastavni proces, s naglaskom na potpunoj primjeni osnovnih alata e-učenja kao pomoći klasičnoj nastavi, te razvoju hibridnog oblika nastavnog procesa kao temelja za uvođenje potpunog on-line oblika izvođenja nastavnog procesa. On-line oblik provođenja nastavnog procesa može biti vrlo prikladan oblik za provođenje nastavnog procesa na specijalističkim diplomskim studijima odnosno programima cjeloživotnog obrazovanja. Vještine stečene tijekom studiranja predstavljati će temelj za samostalno stručno usavršavanje odnosno cjeloživotno obrazovanje s ciljem lakše integracije u europski prostor visokog obrazovanja.

Strateški ciljevi i zadaci uvođenja e-učenja Veleučilišta u Rijeci s pripadajućim mjerljivim indikatorima za razdoblje 2013.-2018.

Polazeći od definirane misije i vizije uvođenja e-učenja na Veleučilište u Rijeci definiraju se strateški ciljevi uvođenja e-učenja iz kojih su izvedeni pojedini zadaci, čije će se ostvarenje pratiti naznačenim indikatorima, rokovima izvršenja i od osobama u predviđenim rokovima zaduženim za njihovo provođenje. Kako bi uvođenje e-učenja bilo što efikasnije definirani su i strateški ciljevi uvođenja e-učenja na Veleučilište u Rijeci i to:

- unaprijediti kvalitetu obrazovnog procesa i ishoda učenja studijskih programa Veleučilišta u Rijeci
- osposobiti studente Veleučilišta u Rijeci kao buduće građane društva znanja za samostalno stručno usavršavanje i cjeloživotno učenje
- omogućiti bolji i širi pristup obrazovanju potencijalnim studentima Veleučilišta u Rijeci
- osigurati mobilnost svih dionika nastavnog procesa Veleučilišta u Rijeci

Zadaci za ostvarenje strateških ciljeva grupirani su prema sljedećim područjima strateškog djelovanja:

1. razvoj ljudskih potencijala i organizacijskog okruženja
2. razvoj osnovne i specifične infrastrukture
3. podrška nastavnicima i studentima
4. razvoj obrazovnih sadržaja

1.   *Razvoj ljudskih potencijala i organizacijskog okruženja*

Zadatak 1.1: Informirati i senzibilizirati nastavnike i studente za e-učenje

Indikator 1.1. broj organiziranih tematskih predavanja, prezentacija, diskusija u koje bi bili uključeni stručnjaci za e-učenje Veleučilišta u Rijeci i vanjski stručnjaci iz ovog područja, broj poslanih web adresa putem mailing liste sa informacijama o tematskim člancima, predavanjima, online diskusijama, webinarima, itd.....

Rok provođenja: trajno

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje, webmaster

Zadatak 1.2 : Poticati uključivanje nastavnika za stjecanjem osnovne izobrazbe putem edukacijskih programa CARNet-a i to mentoriranih tečajeva: za izradu online tečaja i mentoriranje online tečaja ili sl.

Indikator 1.2. broj nastavnika koji je uspješno završio mentorirane tečajeve pri CARNet-u ili sličnim programima.

Rok provođenja: 30.9.2016.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje, pročelnici odjela

Zadatak 1.3: Omogućiti nastavnom i suradničkom osoblju Veleučilišta u Rijeci obrazovanje na CARNet-ovoj E-learning Akademiji (ELA) ili sličnoj ustanovi.

Indikator 1.3. broj nastavnika i suradničkog osoblja koji je uspješno završio obrazovanje na CARNet-ovoj E-learning Akademiji ili sl.

Rok provođenja: 30.9.2018.

Odgovorna tijela/osobe: Stručno vijeće, Povjerenstvo za e-učenje, pročelnici odjela

Zadatak 1.4: U sistematizaciji radnih mjesta na Veleučilištu u Rijeci predvidjeti i zaduženje osoblja za podršku u e-učenju.

Indikator 1.4: rješenje o zaduženju poslova vezanih uz e-učenje

Rok provođenja: 30.9. 2018.

Odgovorna tijela/osobe: dekan, glavni tajnik

2. Razvoj osnovne i specifične infrastrukture

Zadatak 2.1: Osigurati bežični pristup internetu u zgradi Veleučilišta u Rijeci na lokaciji Vukovarska 58, Rijeka.

Indikator 2.1. broj pristupnih točaka u zgradi Veleučilišta u Rijeci na lokaciji Vukovarska 58, Rijeka.

Rok provođenja: trajno

Odgovorna tijela/osobe: Odjeljak za informatiku

Zadatak 2.2: a. Osigurati dostupnost resursa za e-učenje svim nastavnicima i studentima (hardverski i softverski dio)

Indikator 2.2. broj „ispada“ sustava iz uporabe

Rok provođenja: trajno

Odgovorna tijela/osobe: Odjeljak za informatiku

Zadatak 2.3: Osigurati odgovarajuću programsku podršku i njeno održavanje kako bi se realiziralo uspješno provođenje e-učenja bez obzira na oblik i to putem Centra za programsku podršku Veleučilišta u Rijeci

Indikator 2.3. Osnovan Centar za programsku podršku Veleučilišta u Rijeci

Rok provođenja: 30.9.2018.

Odgovorna tijela/osobe: dekan, stručno vijeće, glavni tajnik

3. Podrška nastavnicima i studentima

Zadatak 3.1: Priznati rad na izvođenju e-kolegija kao dijela nastavnog opterećenja.

Indikator 3.1: odluka o priznavanju rada na izvođenju e-kolegija kao dijela nastavnog opterećenja.

Rok provođenja: 30.9.2015.

Odgovorna tijela/osobe: dekan, stručno vijeće, glavni tajnik

Zadatak 3.2: Osigurati i učiniti dostupnim nastavnicima specijalistička znanja i vještine za izradu nastavnih materijala i provođenje e-učenja putem web portala za nastavnike.

Indikator 3.2: organiziran izbornik e-učenje na nastavničkom portalu pri www.veleri.hr

Rok provođenja: 1.3.2014.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje, prodekan za nastavu, webmaster

Zadatak 3.3: Na web sjedištu Studentskog zbora organizirati dio namijenjen stjecanju vještina vezanim uz uporabu virtualnog okruženja za učenje.

Indikator 3.3: organiziran dio na web sjedištu Studentskog zbora vezan uz informiranje o uporabi virtualnog okruženja za učenje.

Rok provođenja: 30.9.2014.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje, webmaster

Zadatak 3.4: Potaknuti uporabu različitih oblika videokonferencijskih sustava i učiniti jednostavnijom i dostupnijom svim nastavnicima i studentima

Indikator 3.4: broj održanih predavanja pomoću videokonferencijskih sustava za potrebe dislociranih studija Veleučilišta u Rijeci

Rok provođenja: trajno

Odgovorna tijela/osobe: Odjeljak za informatiku, pročelnici odjela

Indikator 3.4: broj nastavnika koji održava e-konzultacije pomoću videokonferencijskih alata (npr. Skype)

Rok provođenja: trajno

Odgovorna tijela/osobe: pročelnici odjela

4. Razvoj obrazovnih sadržaja

Zadatak 4.1: izraditi preporuke u skladu sa standardima za oblikovanje kvalitetnih obrazovnih sadržaja

Indikator 4.1: izrađene preporuke za oblikovanje kvalitetnih obrazovnih sadržaja i objavljen na nastavničkom portalu pri www.veleri.hr

Rok provođenja: 30.9.2014.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje

Zadatak 4.2: Za najmanje 50% od ukupnog broja kolegija osigurati automatsko otvaranje virtualnog prostora unutar LMS-a koji će sadržavati okvirni sadržaj kolegija i ishode učenja.

Indikator 4.2: otvoren virtualni prostor za 50% od ukupnog broja kolegija stručnih i specijalističkih studija Veleučilišta u Rijeci

Rok provođenja: 30.9.2014.

Odgovorna tijela/osobe: webmaster, Povjerenstvo za e-učenje

Zadatak 4.3: Izraditi preporuke za uporabu alata u hibridnoj nastavi

Indikator 4.3: izrađene preporuke vezane uz uporabu alata u hibridnoj nastavi

Rok provođenja: 30.9.2015.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje

Zadatak 4.4: Definirati minimalne kriterije, propisati i provoditi postupak odobravanja i vrednovanja materijala za e-učenje

Indikator 4.4: objavljeni kriteriji i hodogram postupka odobravanja i vrednovanja materijala za e-učenje.

Rok provođenja: 30.9.2016.

Odgovorna tijela/osobe: Povjerenstvo za e-učenje, Povjerenstvo za izdavačku djelatnost, pročelnici odjela